

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Januar-juni 2019
Institution	Skive-Viborg HF&VUC
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Filosofi C
Lærer(e)	Julie Nørgaard
Hold	vDh1FiC2018/19

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Etik
Titel 2	Videnskabsteori
Titel 3	Menneske og modernitet
Titel 4	Politisk filosofi
Titel 5	Ondskab

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Etik
Indhold	<p>Læst: <i>Mennesket i verden</i>, s. 10-42 om etik</p> <p>Herunder kildetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Immanuel Kant: Grundlæggelse af moralens metafysik - John Stuart Mill: Utilitarisme - Rosalind Hursthouse: Om dydsetik <p>”12-tal til salg” uddrag af dokumentar fra DR3</p> <p>”Tortur og etik”, filmet foredrag fra Danskernes Akademi, 2009, af professor Jesper Ryberg.</p> <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I har været i diskussionsgrupper, hvor I har brugt forskellige etiske perspektiver til at diskutere samme case. - I har arbejdet med den sokratiske dialoggruppe, hvor I har skulle definere, hvad det vil sige ”at være dydig” - Vi har arbejdet perspektiverende med filmklip fra blandt andet filmen ”Titanic” som afsæt for en diskussion om ’værdighed’ og ’instrumentalisering’. - I har set dokumentarfilm om ”12tal til salg” og anvendt filosofiske begreber på filmen. - I har arbejdet perspektiverende med spørgsmålet: Har vi pligt til at hjælpe verdens fattige? - I har udarbejdet begrebslister med vigtige begreber fra forløbet.
Omfang	20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Genkende og redegøre for samt vurdere etiske problemstillinger - Forstå og anvende filosofiske begreber og distinktioner - Indgå i en fagligt funderet diskussion om filosofiske positioner og teorier - Demonstrere viden og kundskaber om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund, teknologi og natur inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi - Kendskab til pligt, nytte og dydsetik
Væsentlige Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Fælles gennemgang af primærtetekster som tavleundervisning og ved opfølgning af individuelt arbejde og gruppearbejde - Individuelt arbejde med definition af begreber

	<ul style="list-style-type: none"> - Grupperarbejde omkring diskussion og vurdering af etiske dilemmaer og analytiske øvelser med praktisk filosofi - I har arbejdet med et format, vi kalder ”dagens filosofiske spørgsmål”, hvor I bliver præsenteret for et aktuelt etisk dilemma eller et definatorisk eller reflekterende spørgsmål, som I skulle diskutere i grupper
--	--

Titel 2	Videnskabsteori
Indhold	<p>Læst: <i>Mennesket i verden</i>, s. 45-76 om videnskabsteori</p> <p>Herunder kildetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karl Popper: ”Gisninger og gendrivelsler” - Thomas Kuhn: ”Videnskabens revolutioner” <p>Introducerende film ”Videnskab. At forholde sig kritisk.” fra videnskab.dk</p> <p>Klumme om ADHD: ”Alle Drengene Har Det” Martin Søland Klausen</p> <p>Billede af Melodi Grandprix vinder, Transvistit-kunstneren Conchita Wurst fra BT-artikel ”Husker du Conchita Wurst?” fra den 13.02.2017</p> <p>Illustration af Hans Møller ”Rundt om grisen”. Hentet fra https://anerkendendeledelse.wordpress.com</p> <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I grupper har I arbejdet projektorienteret med videnskabsteoretikerne Karl Popper og Thomas Kuhn og lavet præsentationer for jeres studiekammerater. I skulle præsentere 1) en videnskabsteoretiker 2) vigtige begreber hos teoretikeren 3) et filosofisk spørgsmål med afsæt i teoretikeren til diskussion på klassen. - I har diskuteret socialkonstruktivisme med afsæt i aktuelle og perspektiverende tekster om ADHD og køn. - Vi har udarbejdet en opsamlende begrebsliste over forløbet.
Omfang	15 lektioner
Særlig fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Skelne mellem forskellige vidensformer, sådan som de gør sig gældende på tværs af og inden for de forskellige fag og videnskabsområder - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. - Forstå og anvende filosofiske begreber og distinktioner

	<ul style="list-style-type: none"> - Indgå i en fagligt funderet diskussion om filosofiske positioner og teorier - Demonstrere viden og kundskaber om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund, teknologi og natur inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi
Væsentlige arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - I har arbejdet projektorienteret i grupper med grundbogsteksterne - Vi har gennemgået filosofiske begreber under hver retning som klasseundervisning. - Vi har oplæst primærtetekster på klassen sammen, hvorefter I i grupper har arbejdet med redegørelse af hovedsynspunkter, diskussion, vurdering og perspektivering. - I har arbejdet individuelt i enkelte øvelser.

Titel 3	Mennesket og modernitet
Indhold	<p>Læst: <i>Mennesket i verden</i>, om mennesket – herunder ”Jean-Paul Sartre – mennesket som valg” og ”Friedrich Nietzsche – mennesket som vilje til magt”.</p> <p>Svend Brinkmann ”Ståsteder”, uddrag af kapitlet om ”Selvet” s. 83-88 og 93-95, 2016</p> <p>Kildetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Søren Kierkegaard ”Sygdommen til døden”, uddrag af indledning, 1849 - Byung-Chul Han ”Den digitale sværm” uddrag af kapitel om ”Sværmen” s 24-26, 2017 <p>Artikel: ”Hemmelig facebook-gruppe starter shit-storm mod efterskole: Det er meget ubehageligt” fra Ekstrabladet, 13.04.2016</p> <p>Uddrag af den danske spillefilm ”To verdener”</p> <p>Dokumentar om ”Valget hos Kierkegaard” fra DR2</p> <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi har startet med at læse Kierkegaards tekst ”Sygdommen til døden” og forholdt os til begreber om hovedsagligt selvet, selvforholdet og om syntesen af mulighed og nødvendighed. - Dernæst har vi arbejdet med Brinkmanns tekst som baggrundstekst og givet begreberne ny sammenhæng og forstået det moderne menneskes muligheder og selvoptimering som mulig mangel på nødvendighed. - I har selvstændigt udvalgt perspektiverende materiale om ”det moderne

	<p>menneskes selvoptimering”, hvor I finder og diskuterer en aktuell case.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi har læst ”I sværmen” og brugt Kierkegaards begreber om selvet til at forstå den digitale sværm og homo digitalis. Vi har arbejdet perspektiverende og diskuterende med artiklen om shitstorm. - I har forklaret og diskuteret Nietzsches begreber om ’vilje til magt’, ’slavemoral’, ’herremoral’, ’sansernes forrang’ mm. ud fra karaktererne og deres udvikling i filmen ”To verdener” - I har lavet en skriftlige aflevering, hvor I skulle redegøre for Kierkegaard, Brinkmann og Nietzsches filosofiske grundpointer. - Vi har udarbejdet en begrebsliste over forløbet.
Omfang	18 lektioner
Særlige Fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere og redegøre for filosofiske problemstillinger, cases og løsningsforslag af klassisk eller hverdagsagtig karakter - Indgå i en fagligt funderet diskussion om filosofiske positioner og teorier - Demonstrere viden og kundskaber om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund, teknologi og natur inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi - Demonstrere viden og kundskaber om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske både praktisk og teoretisk - Forstå og anvende filosofiske begreber og distinktioner - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag - Få kendskab eksistentialisme, rationalisme og nihilisme
Væsentlige arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Vi har oplæst primærtetekster på klassen, hvor I efterfølgende har arbejdet med at udpege og redegøre for centrale citater og begreber. - I har arbejdet i grupper med diskussion, vurdering og løsninger til moderne menneskes digitale og eksistentielle dilemmaer og problemstillinger. - I har arbejdet individuelt med skriftlige øvelser.

Titel 4	Politisk filosofi
Indhold	<p>Læst: <i>Mennesket i verden</i>, s. 108-139 om politisk filosofi</p> <p>Herunder kildetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Platon ”Staten” - Thomas Hobbes ”Leviathan” - John Rawls ”En teori om retfærdighed”

	<p>Analyse: "Folketingskandidater afspejler ikke befolkningen" fra cevea.dk (link: https://cevea.dk/filer/dokumenter/analyser/folketingskandidaterne_afspejler_ikke_befolkningen.pdf)</p> <p>Program: Detektor "Tips og tricks om stråmænd"</p> <p>Uddrag radioprogram "Supertanker: What a wonderful world?" fra januar 2019 om begreberne 'Modernitet, Postmodernitet og Senmodernitet'.</p> <p><i>Papir</i> med basale argumentations-tekniske begreber (påstand, belæg, argumentationskneb og faldgrupper)</p> <p><i>Papir</i> med oversigt over idehistoriske perioder over de samlede forløb udarbejdet i fællesskab</p> <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I har diskuteret Platons ideer om filosofvælde med afsæt i ceveas analyse af folketinget og begrebet "Akademikervælde" - I har arbejdet med at definere begrebet 'retfærdighed' negativt "Hvad er ikke retfærdigt i dag i verden?" - I har arbejdet projektorienteret med grundbogsteksterne, hvor I har haft til opgave at sætte jer ind i enten Thomas Hobbes eller John Rawls og lave præsentationer for jeres studiekammerater på klassen. I skulle præsentere 1) vigtige begreber hos teoretikeren 2) et filosofisk spørgsmål med afsæt i teoretikeren til diskussion på klassen. - I har forklare væsentlige filosofiske begreber for hinanden mundtligt. - I har arbejdet med argumentationsteori og forholdt centrale begreber på forskellige TV-klip fra udvalgte programmer og på filosofiske tekster fra tidligere forløb. - I har sammenlignet kritikpunkter til de tre filosoffer.
Omfang	15 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere og redegøre for filosofiske problemstillinger, cases og løsningsforslag af klassisk eller hverdagsagtig karakter - Udvide elementært kendskab til argumentationsteori - Indgå i en fagligt funderet diskussion om filosofiske positioner og teorier - Demonstrere viden og kundskaber om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund, teknologi og natur inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi - Demonstrere et elementært kendskab til filosofiske problemers, begrebers og teories idéhistoriske og systematiske sammenhæng og udvikling - Forstå og anvende filosofiske begreber og distinktioner
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Vi har gennemgået filosofiske begreber og teori som tavleundervisning - Vi har læst primærteteksterne højt sammen på klassen, og I har arbejdet i grupper med at redegøre for hovedsynspunkter, sammenligne, vurdere og perspektivere - Projektarbejde, hvor I selv satte jer ind i ukendt stof og holdt oplæg

	- Filosofiske fordybelsesspørgsmål
--	------------------------------------

Titel 5	Ondskab
Indhold	<p>Læst: Kildetekster</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lars Svendsen: "Ondskabens filosofi", Klim 2002, s. 61-64. - Lars Svendsen: "Tænkning som modkraft", Klim 2002, s. - Hannah Arendt: "Eichmann i Jerusalem", Gyldendal 2008, s. 139-141, 199-204, 329-331. <p>Filmen Eichmann (2007)</p> <p>Klippet version af Poul Martinsen "Lydighedens dilemma", om Milgrams eksperiment, DR dokumentar 1978</p> <p>Deadline d. 12.11.2005 om ondskab, Interview med Lars Svendsen</p> <p>Deadline 2. Sektion, om Hannah Arendts bog Eichmann i Jerusalem (1963)</p> <p><i>Papir</i> om Introduktion til ondskab af filosofilærer Steen Nielsen</p> <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forklare filosofiske begreber og deres anvendelse for hinanden - Projektorienteret arbejde med udvalgte kildetekster, hvor I individuelt skulle finde aktuelle tekst- eller billedeksempler på typer af ondskab - Lave argumentationsanalyse på klip fra Deadline - Forklare og anvende filosofiske begreber om ondskab på filmen Eichmann - Diskutere relevansen for teorierne i dag - Fremlægge dele af Hannah Arendts tekst "Eichmann i Jerusalem" for hinanden i grupper på klassen og senere i grupper har I diskuteret teksten op mod både filmen Eichman og Milgrams eksperiment - I har udfyldt begrebsliste over forløbet
Omfang	21 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere og redegøre for filosofiske problemstillinger, cases og løsningsforslag af klassisk eller hverdagsagtig karakter - Indgå i en fagligt funderet diskussion om filosofiske positioner og teorier - Demonstrere viden og kundskaber om filosofiske problemstillinger og teorier vedrørende fundamentale opfattelser af menneske, samfund, teknologi og natur inden for såvel praktisk som teoretisk filosofi - Forstå og anvende filosofiske begreber og distinktioner - Udvide elementært kendskab til argumentationsteori

Væsentlige arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Vi har gennemgået filosofiske begreber og teori som tavleundervisning- I har indledningsvist arbejdet selvstændigt med at læse primærtekster, og I har arbejdet med at redegøre for hovedsynspunkter. Vi har dernæst som klasseundervisnings fulgt op på arbejdet.- Diskussion og vurdering af argumentation i grupper.- I har arbejdet i grupper med dagens filosofiske spørgsmål
-------------------------------------	---